

GAZETA LWOWSKA

wychodzi codziennie rano

Ceny prenumeraty we Lwowie:	Telefony:	ADRES REDAKCJI I ADMINISTRACJI:	CENA NUMERU	Ceny ogłoszeń:
bez doręczenia do domu miesięcznie zł. 5—	REDAKCJI	LWÓW, UL. ZIMOROWICZA 15 I. p.	20 gr.	Za 1 wiersz 30 mm. (6 1/2 cm. szer.) w zwykłych ogłoszeniach gr. 30, w nadstaniach i w nekrologach gr. 50, w kronice, repertuar, dział gospodarczy, jaski w tekście gr. 10, pod nagłówkiem na pierwszej stronie zł. 1—, za jedno słowo w drobnych ogłoszeniach gr. 10, kupno i sprzedaż słowo gr. 12, matrymonialne, korespondencje, prywatne słowo gr. 20, dla poszukujących pracy gr. 5.
z dostawą do domu zł. 5 30	27, 71-02.			
na prowincji:	ADMINISTRACJI	Listy należy frankować. — Reklamacje otwarte wolne od opłaty.		
z przesyłką pocztową zł. 5 30	14-27.	Rękopisów nadesłanych nie zwraca się.		
za granicą zł. 8—				

KŁOPOTY MAŁEGO PAŃSTWA.

Powstała z oparów wielkiej wojny miniaturowa republika austriacka ze swą olbrzymią, dwumiljową stolicą, Wiedniem, i śmiejącym się dużym przemysłem, obliczonym ongiś na zbyt w krajach monarchii austriacko-węgierskiej, znalazła się w chaosie przelicznych kłopotów. Jej sytuacja gospodarcza była od pierwszej chwili bardzo ciężka. Jej niepodległość polityczna mogła się utrzymać tylko przy poparciu finansowym i moralnym innych państw w tem zainteresowanych. Raz poraz zawisa ponad Austrią poważny znak zapytania. Co z nią będzie? Jakże jest jej jutro? Czy i w niej zatryumfuje hitleryzm? Te pytania dręcza przedewszystkiem samych Austriaków, a prócz nich i polityków całego świata.

Bo faktem jest, że przyłączenie Austrii do Niemiec wchodzi w skład zasadniczych postulatów, które Hitler sformułował jeszcze w r. 1921. Uczynił to i potem całkiem wyraźnie w swej mowie, wygłoszonej w Monachium w roku 1924. Za cel postawił sobie wówczas „zjednoczenie rasy niemieckiej, to jest wszystkich rodaków, którzy albo dzięki intrygom wrogów, albo z powodu fałszywego odczucia historii, pozostają poza granicami Rzeszy”.

„Grossraumpolitik“ to panujący dziś w Niemczech „szlagwort”. Nie nowy zresztą. Podobnym celem służyły już dążenia Bismarcka do stworzenia przez ścisły sojusz z Austrią i państwami bałkańskimi oślawionej Mitteleuropy. Te swoje cele chce niemiecka „Grossraumpolitik“ osiągnąć w szeregu etapów. Pierwszy zaś ma złączyć unią celną Austrię i Węgry z Rzeszą niemiecką. Niemiecka opozycja przeciw planom Tardieu'go odnośnie państw nadduńskich i fiasko konferencji w Stresie ujawniły te tendencje niemieckie.

A w tej chwili brudne koszule rozwinają swą agitację w Austrii bardzo energicznie. Jasnym tego obrazem mogą być niedawno odbyte wybory komunalne w Innsbrucku. Wszak na kilka już dni przed wyborczą niedzielą miasto zostało przez nich steryzowane. Z sąsiedniej Bawarii przybyło szesnaście samochodów ciężarowych, naprowadzonych szturmowcami. W mieście zapanowała panika. Wynik wyborów oznacza duży sukces narodowych socjalistów. Wprawdzie nie uzyskali oni absolutnej większości, a zatem Innsbruck jako miasto najsilniej stojące pod wpływami Rzeszy, nie może być uważany za wskaźnik nastrojów w Austrii, jednak tekczwały sobie tego paktu nie można. Tem więcej, że na dzień 13 b. m. zapowiedziany jest istny najazd przeniarnajszych ministrów niemieckich na Wiedni.

Dziś austriackie sfery oficjalne zapowiadają bezwzględna walkę wszelkim dalszym tego rodzaju eksperymentom. Chrześcijańsko-społeczni prowadzą z hitlerowcami wojnę nieubłaganą. Tuż przed zjazdem austriackiej partii chrześcijańsko-społecznej w Salzburgu gabinet Dollfussa ogłosił zakaz noszenia partyjnych uniformów, rozwiązał opianowaną przez hitlerowców organizację akademicką „Deutsche

Studentenschaft“, wzmożnił oddziały wojskowe nad granicą Bawarii, a przeciw demonstrującym tłumom w Innsbrucku wyprowadził nawet wojsko z karabinami maszynowymi. W swej salcburskiej mowie wystąpił kanclerz austriacki kilkakrotnie przeciw hitler-

ryzmowi, choć go nie nazywał wprost po imieniu. Domyśleć się jednak łatwo można, w kogo mierzył, gdy mówił, że popełnia zdradę stanu, kto przeciw prawowitemu rządowi wzywa pomocy zagranicy. Mówiąc o obronie niezawisłości Austrii, kanclerz nie miał na pe-

wno na myśli ani Włoch, ani Francji. Chodziło mu właśnie o podkreślenie granicy, dzielącej Austrię od Niemiec. Kanclerz Dollfuss jest pierwszym, który zdobył się na tego rodzaju oświadczenie.

Nie szczędził przykrych słów hitleryzmowi i minister wojny Vaugin, oświadczając, że chrześcijańsko-społeczni nie będą traktowali z narodowymi socjalistami, chociażby ci ostatni proponowali utworzenie rządu koalicyjnego. Zdaniem ministra narodowi socjaliści są organizacją, która rychło przemień. Poważny poseł Raab oświadczył, że Austrija nie da sobie odebrać samodzielności i nie pozwoli się „kopać butem pruskiego grenadierów”. „Nie potrzebujemy i nie pragniemy takiego eksperymentu“ wołał w oświadczeniu do hitlerowskiego przewrotu w Niemczech salcburski biskup ks. dr. Rieder.

Ale cóż? Zachodzi wszak dalej kwestja, czy jednak wszystkich austriackich trudności nie zdoła przewyciężyć rosnący z dnia na dzień w Austrii ruch hitlerowski. Bądźco bądź optymizm z pod znaku swastyki czują się już teraz tam panami. Pesymiści z innych obozów widzą najbliższą przyszłość Austrii w czarnych kolorach. Dalszy bieg wypadków trudny jest do przewidzenia. Żyjemy w okresie wszelkich niespodzianek. A w Austrii panuje dziś stan wojenny omnium contra omnes. Socjaldemokracja prowadzi wojnę z rządem i nacjonalistami. Rząd wojuje z socjaldemokracją i nacjonalizmem. Hitlerowcy z rządem i socjaldemokracją. Ta ostatnia do tej chwili popełniała w Austrii mniej więcej te same głupstwa, jakie zaprowadziły socjalizm niemiecki do przepaści. W rezultacie w całej tej wewnętrznej wojnie znalazła się ona w jednym obozie opozycyjnym z hitlerowcami, domagając się swego czasu zgodnie rozwiązania parlamentu i wyznaczenia wyborów. W ostatnich dniach dopiero zaznacza się u niej pewne opamiętanie. Zaczyna skłaniać się do kompromisu z rządem.

Plany hitlerowskich Niemiec krzyżują w znacznej mierze Włochy. Myśl o przyłączeniu Austrii do Niemiec napotyka w Rzymie na poważne przeszkody. W delikatny narazie sposób zaznacza to prasa włoska. Przecież zresztą sam Mussolini, wnosząc swego czasu toast na cześć Dollfussa, życzył mu „jak najpomyślniejszego rozwoju austriackiej republiki, który leży w interesie współpracy europejskiej”. Jest to ważna deklaracja, z której wynika niewątpliwie, że Włochy bariery austriackiej ruszyć nie pozwolą.

Kłopoty małej Austrii są przeto niemałe. Zdają sobie sprawę z tego i zagranicą. W najbliższych dniach ma się odbyć posiedzenie komisji finansowej Ligi Narodów, mającej zbadać położenie finansowe Austrii w związku ze sprawą pożyczki dla niej. Otóż słyszy się wyraźnie opinie, że ze względu na wewnętrzno-polityczną sytuację Austrii nie należy się zbytnio spieszyć z rozpisaniem pożyczki.

Lista nowego gabinetu. Premjerem — Minister Jędrzejewicz.

(Telefonem od naszego korespondenta)

Warszawa, 10 maja. (Sz.) Dziś w godzinach południowych Pan Prezydent Rzeczypospolitej powierzył misję utworzenia Rządu Ministrowi Januszowi Jędrzejewiczowi. P. Minister Jędrzejewicz misję przyjął i natychmiast w Ministerstwie W. R. i O. P. rozpoczął konferencje w sprawie sformowania nowego Rządu.

Około godziny 3 po południu stało się wiadome, że misja Min. Jędrzejewicza zakończona została wynikiem pozytywnym i że udał się on na Zamek, aby przedstawić Panu Prezydentowi listę nowego Rządu. Pan Prezydent propozycje desygnata zaakceptował i mianował posła na Sejm Janusza Jędrzejewicza Prezesem Rady Ministrów.

Na wniosek Prezesa Rady Ministrów J. Jędrzejewicza P. Prezydent Rzeczypospolitej mianował Rząd w następującym składzie:

- Minister Spraw Wewnętrznych — poseł na Sejm Bronisław Pieracki.
- Minister Spraw Zagranicznych — Józef Beck.
- Minister Spraw Wojskowych — Marszałek Józef Piłsudski.
- Minister Skarbu — prof. Władysław Marian Zawadzki.
- Minister Sprawiedliwości — Czesław Michałowski.
- Minister Rolnictwa i Reform Rolnych — dr. Bronisław Nakoniecznikow-Klukowski.
- Minister Przemysłu i Handlu — gen. brzyg. dr. Ferdynand Zarzycki.
- Minister Poczty i Telegrafów — pułk. inż. Emil Kaliński.

Jak widać z powyższego, lista Rządu Premiera Jędrzejewicza różni się od składu personalnego Rządu Premiera Prystora tylko tem, że Ministrem Rolnictwa i Reform Rolnych mianowany został dr. Bron. Nakoniecznikow-Klukowski, dotychczasowy podsekre-

tarz stanu w Prezydium Rady Ministrów.

O godzinie 5 po południu członkowie nowego Rządu z Premierem Jędrzejewiczem na czele przybyli na Zamek i tu na rece Prezydenta Rzeczypospolitej złożyli przysięgę.

B. Premier Prystor, który bez przerwy od lat 6 znajdował się w Rządzie, początkowo jako Minister Opieki Społecznej, następnie jako Minister Przemysłu i Handlu, a w ciągu ostatnich 2 lat jako szef rządu, w najbliższych dniach uda się na dłuższy urlop kuracjiny.

Jak widać z listy nowego Rządu, nie odbiega ona w niczem od listy rządu poprzedniego. Niemal wszystkie teki pozostały w rekach tych samych osób. Wszelkie zatem pogłoski, lansowane przez różne koła i dzienniki, o jakiegokolwiek zmianie kursu lub polityki w tej lub innej dziedzinie życia państwowego, są zupełnie nieprawdziwe.

Należy przypuszczać, że Pan Premier Prystor po wypoczynku, a więc na jesieni b. r. powróci do pracy państwowej. Rząd Premiera Jędrzejewicza uważany jest bowiem za rząd okresowy, czego widomem świadectwem może być choćby to, że P. Premier Jędrzejewicz zachował teke Ministra W. R. i O. P.

P. J. Jędrzejewicz, jako Minister W. R. i O. P. ma przed sobą jeszcze wielkie zadanie do spełnienia — zakończenie rozpoczętego wielkiego dzieła reorganizacji naszego szkolnictwa, zarówno średniego jak wyższego.

W związku z nominacją dr. Bronisława Nakoniecznikow-Klukowskiego na stanowisko Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych, spodziewana jest nominacja podsekretarza stanu do spraw politycznych w Prezydium Rady Ministrów. Jako kandydatów na to stanowisko wymieniają obecnego wiceministra spraw wewnętrznych Dolanowskiego oraz sekretarza generalnego BBWR, posła Krzysztofa Siedleckiego.

Życiorysy Premiera Janusza Jędrzejewicza i Ministra Nakonieczników-Klukowskiego.

Warszawa, 10 maja. (PAT) Prezes Rady Ministrów i Minister W.R. i O.P. Janusz Jędrzejewicz urodził się 21 czerwca 1885 r. w Spiczynicach na Ukrainie. Nauki średnie pobierał w państw. gimnazjum w Żytomierzu, gdzie uzyskał maturę w r. 1904. W tym samym roku wstępuje na uniwersytet warszawski, z którego wydalony został na udział w strajku szkolnym.

W 1905 w związku z wrzeniem rewolucyjnym w Rosji wyjechał do Krakowa, gdzie na Wydziale Filozoficznym studiował matematykę i fizykę. Następnie udał się do Paryża, gdzie w École des Sciences Politiques studiował ekonomję i nauki społeczne. Szkołę tę ukończył w r. 1909, poczem poświęcił się pracy pedagogicznej w polskim szkolnictwie prywatnym b. zaboru rosyjskiego, biorąc czynny udział w pracy niepodległościowej.

Od chwili wybuchu wojny brał udział w pracach P. O. W. Po zajęciu Warszawy przez Niemców odszedł z batalionem warszawskim do Legionów i brał udział w walkach do jesieni r. 1917. Następnie odkomenderowany do P. O. W. pełnił funkcje sekretarza komisji wojskowej I. Rady Stanu. W 1917 zostaje dyrektorem wyższej szkoły realnej Nawrockiego w Warszawie, pracując w P. O. W. jako oficer komendy naczelnej. W r. 1918 obejmuje kierownictwo państwowego seminarjum nauczycielskiego w Łowiczu.

W r. 1918 w dniu 11 listopada zgłasza się z powrotem do służby wojskowej i uczestniczy w wyprawie wileńskiej.

Następnie obejmuje kierownictwo Sekcji oświaty i kultury w Min. Spraw Wojsk. Po rekonstrukcji ministerstwa mianowany zostaje szefem Wydziału oświaty i kultury Oddziału III Sztabu Generalnego, na którym to stanowisku pozostaje do 1 marca 1923, poczem na własną prośbę przechodzi do rezerwy w stopniu majora i obejmuje stanowisko kierownika uniwersytetu powszechnego na kursach dla dorosłych miasta Warszawy. Obowiązki te pełni przez rok szkolny 1923/24. W r. 1924 zostaje dyrektorem państwowego seminarjum nauczycielskiego im. Konarskiego w Warszawie.

W sierpniu 1926 przechodzi do służby w Prezydium Rady Ministrów, a w kwietniu 1927 zostaje powołany na stanowisko wizytatora szkół przy Ministerstwie W. R. i O. P.

W wyborach 1928 r. wchodzi do Sejmu jako poseł i zostaje wiceprezesem Klubu BBWR. 12 sierpnia 1931 obejmuje tekę ministra W. R. i O. P.

Jest on jednym z twórców Instytutu Naukowego Badań o Europie Wschodniej w Wilnie. Do czasu nominacji na ministra był dyrektorem tego Instytutu. Jako wybitny publicysta za czasów okupacji był współredaktorem „Rządu i Wojska” oraz „Gazety Nowej” późniejszej „Gazety Polskiej”, ponadto redaktorem „Wiedzy i Życia”, „Zrebu” i t. p.

Premier Jędrzejewicz odznaczony jest Orderem Virtuti Militari 5-tej klasy, Krzyżem Niepodległości z Mieczami i 4-krotnie Krzyżem Walcznych.

Nowomianowany minister rolnictwa i reform rolnych dr. Bronisław Nakonieczników-Klukowski urodził się w Warszawie w r. 1888 i tu uczęszczał do szkół średnich. W r. 1904/5 brał udział w strajku szkolnym w warszawskim VI. gimnazjum.

Po ukończeniu wyższych studiów medycznych z tytułem doktora medycyny był w czasie wojny światowej lekarzem w armii rosyjskiej. W armii tej od r. 1917 jest współorganizatorem P. O. W., następnie prezesem Związku wojskowych Polaków tej armii, poczem członkiem naczelnej rady 2 korpusu na wschodzie.

Po przejściu do służby w armii polskiej był oficerem sztabowym do zleceń przy Naczelniku Państwa, a na-

stępnie zastępca szefa sanitarnego armii gen. Hallera.

Przez dłuższy czas pełnił funkcje zastępcy szefa komisu kontrolerów wojskowych, poczem w listopadzie 1928 r. objął stanowisko wojewody stanisławowskiego, skąd we wrześniu 1930 r. powołany został na stanowisko wojewody łwowskiego.

6 lipca 1931 mianowany został podsekretarzem stanu w Prezydium Rady

Ministrów. 17 listopada 1931 r. zostaje podsekretarzem stanu w Min. Spraw Wewnętrznych, skąd w dniu 2 listopada 1932 powraca do Prezydium Rady Ministrów w charakterze podsekretarza stanu.

Minister dr Nakonieczników-Klukowski odznaczony jest orderem Virtuti Militari V. klasy, Krzyżem Walcznych i orderem komandorskim Polonia Restituta.

Japończycy pod Pekinem.

Londyn, 10 maja. (PAT). Wojska japońskie, ustępując przedkimi marszem na południe od wielkiego muru chińskiego, przeszły rzekę Luan pod Luan-Czao i zajęły kilka miast, które były już podczas poprzedniej ofensywy w

rekach japońskich, ale następnie przez Japończyków opuszczone.

Eskaadra japońska zbombardowała Bijun w odległości 45 mil na północny wschód od Pekinu. Chińczycy stawiają bardzo silny opór pod Anszanem w pobliżu linii kolejowej.

Pół miljarda dol. dla bezrobotnych.

Waszyngton 10 maja. (PAT). Izba reprezentantów przybrała ostatecznie projekt ustawy, przyznający poszczególnym stanom kredyt w ogólnej wysokości pół miliarda dolarów na cele walki z bezrobociem. Projekt ten obecnie przedstawiony będzie prezydentowi Rooseveltowi do podpisu.

Izba reprezentantów odrzuciła poprawki senatu do łącznego projektu ustawy o pomocy farmerom oraz w

sprawie inflacji. Poprawki te zapewniają farmerom uzasadnione korzyści. Jeśli chodzi o resztę projektu ustawy, osiągnięto całkowitą zgodę. Jak przypuszczają, senat zmieni w ciągu dnia jutrzejszego swoją decyzję w sprawie poprawek, poczem można będzie niezwłocznie przedłożyć projekt ustawy prezydentowi Rooseveltowi do podpisu.

Rada Grodzka B. B. W. R. Lwów-miasto
urządza
w niedzielę, dnia 14 maja 1933 r. w salł Teatru Rozmaitości
ZEBRANIE POSELSKIE
 na którym wygłoszą referaty:
Senator Dr. Teofil Zalewski — Poseł Dr. Aleksander Domaszewicz
Początek o godzinie 12-tej. Wstęp za zaproszeniami.

Zeznania pos. B. Miedzińskiego w procesie inż. Ruszczewskiego.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 10 maja. (G) Dziś po dłuższej przerwie znalazła się znowu na wokandyse sądowej sprawa inżyniera Ruszczewskiego. Sąd na wniosek obrony postanowił przesłuchać dziś b. ministra Miedzińskiego z związku z kwestjami, podniesionymi przez prof. Bartla co do kosztorysu budowy gmachu centrali telefonów w Warszawie.

Adw. Guttman zadaje przybytemu do sądu posłowi Miedzińskiemu szereg pytań. — Czy pan minister w związku z budową centrali telefonicznej miał jakąś rozmowę na temat kosztów z ówczesnym premierem p. Bartlem?

Posel Miedziński: Miałem. Prawda, podobnie było to przy wnoszeniu kredytów, które należało uzgodnić z Ministerstwem Skarbu. Wysunąłem wów czas konieczność powołania rzeczoznawców i chodziło mi o zaakceptowa nie tych osób przez pana premiera.

Adw. Guttman: Czy jeżeli chodzi o plan architektki Tołwińskiego, p. minister nie miał rozmowy z p. Bartlem, w której ten oświadczył, że koszt planu jest horrendalnie wysoki?

Pos. M. odpowiada, że nie. Z takim powiedzeniem się nie spotkał.

Adw. G.: A czy nie było tak kiedyś, że pan minister zastał premiera Bartla klęczącego na podłodze nad planami, i czy wówczas p. Bartel nie porównywał tych cen z opera paryskiego?

Pos. M.: Owszem, przypomniał sobie taką rozmowę po moim powrocie z Paryża. Rzeczywiście rozmowa taka była ściśle identyczna z zeznaniami p. ministra Kwiatkowskiego, jednak stwierdzam, że rozmowa ta nie dotyczyła żadnego gmachu poczty, lecz jedynie pan premier mówił ogólnie, iż koszty budowy u nas są zbyt wysokie. Mówił o operze paryskiej. Wspomniałem, że każdy szczegół jest tam dziełem sztuki, gdy tymczasem budownictwo obecne nosi charakter prosty, co powinno być tanie. Rozmowa ta nie mogła dotyczyć żadna mara mojego resortu, gdyż musiałaby mieć inny charakter i inne konsekwencje. Trudno mi kwestionować pamięć p. premiera Bartla. Może te same uwagi stosował do szeregu gmachów, jednak ówczesna nasza rozmowa nie dotyczyła gmachu poczty.

Na pytanie adw. Guttmana pos. Miedziński stwierdza, że prosił premiera Bartla, aby przyjął inż. Ruszczewskiego i przyjrzał się planom gmachu poczty.

Adw. G.: Czy można powiedzieć, że życzeniem Rządu było, aby w Gdyni stanął reprezentacyjny gmach poczty?

Pos. M.: Dla mnie nie ulegało wątpliwości, że gmach poczty w Gdyni winien nosić charakter reprezentacyjny.

Pociąg turystyczny Polska — Austria.

Wiedeń, 10 maja. (PAT) Prasa wiedeńska wita z żywym zadowoleniem zapowiedziany przyjazd do Wiednia w dniu 14 maja br. specjalnego pociągu turystycznego z Polski i wyraża uznanie rządowi polskiemu za zniesienie opłat paszportowych dla uczestników wycieczki, udającej się do Austrii. W Wiedniu czynione są zarówno ze strony polskiej jak i austriackiej przygotowania, celem powitania turystów polskich i ułatwienia im pobytu w Wiedniu.

Zeznania świadków w procesie majora Stawińskiego.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 10 maja. (G.) W drugim dniu procesu mir. Stawińskiego, oskarżonego o zabójstwo inż. Jankowskiego, zeznawali świadkowie.

Dyrektent orkiestry, grającej w winałarni „Ziemiańskiej”, Jan Wroński, opowiada, że mir. Stawiński podbiegł do Jankowskiego, a gdy ten odwrócił się do niego tyłem, uderzył go zewnętrzna strona dłoni tak silnie w twarz, że świadek, chociaż grał wówczas, słyszał odgłos uderzenia. Dalej zeznaje Wroński, że mir. Stawiński po spoliczkowaniu go przez inż. Jankowskiego wyciągnął z zarekawka p. Jakubowski reholwer, zarepetował, zbliżył się do inż. Jankowskiego i strzelił doń z odległości najwyżej 25 cm. Na odgłos strzału orkiestra przestała grać. Po chwili cizy rozległa się wrzawa.

Współwłaściciel „Ziemiańskiej” Szikardidze, zeznaje, że dr. Smoczyński, który przebywał na dancingu w towarzystwie inż. Jankowskiego, miał po tragicznem zajściu oświadczyć, że mir. Stawiński miał słusność, iż postąpił tak a nie inaczej.

Prasa donosi, że dr. Smoczyński z powodu zachowania się krytycznej nocy w „Ziemiańskiej” pociągnięty został do odpowiedzialności przez sąd koleżeński Związku wychowanków Szkoły rolniczej w Taborze. Zarzucają mu, iż nie starał się interweniować w czasie zajścia między mir. Stawińskim i swym przyjaciąelem Jankowskim, że ciało Jankowskiego zostawił bez opieki i że nie zawiadomił o wypadku jego żony.

5 milionowe saldo dodatnie bilansu handlowego.

Bilans handlu zagranicznego Rzeczypospolitej Polskiej i W. M. Główny według tymczasowych obliczeń Głównego Urzędu Statystycznego w miesiącu kwietniu r. b. wyniósł: przywóz 182.235 ton, wartości 65.589 tys. zł., wywóz 812.467 ton, wartości 70.516 tys. zł., saldo dodatnie w miesiącu kwietniu wynosi 4.927 zł.

W porównaniu z marcem r. b. wywóz zmniejszył się o 4.917 tys. zł., natomiast przywóz zwiększył się o 6.552 tys. zł.

Zwiększył się wywóz następujących artykułów: bali, desek i lat o 3.0 milj. zł., bekonów o 1.5 milj. zł., żyta o 1.3 milj. zł., szwn, żelaza i stali o 1.1 milj. zł., parafiny o 0.5 milj. zł., rur o 0.4 milj. zł.

Zmniejszył się wywóz następujących artykułów: węgiła o 3.4 milj. zł., iali o 1.5 milj. zł., mawozów sztucznych o 1.5 milj. zł., cynku o 1.1 milj. zł., ięczmienia o 0.4 milj. zł., paszy o 0.4 milj. zł., papierówki o 0.4 milj. zł.

Zwiększył się przywóz następujących artykułów: tytoniu o 3.4 milj. zł., ryżu o 1.6 milj. zł., wełny i odpadków o 0.9 milj. zł., żelastwa (szmelcu) o 0.5 milj. zł., opon i detek o 0.4 milj. zł., tkanin jedwabnych o 0.4 milj. zł.

Anglja kupuje srebro w Indiach na spłatę długu Stanom Zjedn.

Londyn, 10 maja. (PAT) W toku dyskusji nad ekspozycją Mac Donalda przemawiał między innymi Austin Chamberlain, podkreślając pomysły dla sprawy pokoju odżwięk, jaki mogła mieć decyzja Stanów Zjednoczonych wzięcia udziału w paktach konsultacyjnych.

Uly kanclerz skarbu Robert Horn oświadczył, iż W. Brytania kupuje w Indiach monety srebrne w celu spłaty długu Stanom Zjednoczonym.

Minister John Simon zaznaczył, że rozejm celny nie będzie bynajmniej oznaczał, że istniejąca obecnie między rozmaitemi państwami sytuacja w dziedzinie celnej ma trwać w nieskończoność. Minister wyraził przekonanie, że prawdopodobnie zostanie zawarty układ o rozejmie liczący się należycie z interesami W. Brytanii i sytuacją innych zainteresowanych państw.

Londyn, 10 maja. (PAT) Rząd Sta-

nów Zjednoczonych zawiadomił brytyjski Foreign Office o zaaprobowaniu przez siebie angielskiej formuły w sprawie rozejmu celnego

Tajni emisariusze ZSSR. w Londynie.

Warszawa, 10 maja. (G) „Daily Mail” podaje, że do Londynu przybyło z Moskwy dwóch tajnych emisariuszy rządu sowieckiego, którzy mieli otrzymać misję wszczęcia rokowań w sprawie likwidacji obecnego zatargu. Głównym punktem porozumienia ma być

„Rezerwa, granicząca z niechęcią” Jak przyjęto w Londynie wysłannika Hitlera?

Londyn, 10 maja. (PAT). Wczorajsza rozmowa Rosenberga z Simonem trwała krótko, zaledwie pół godziny i polegała przeważnie na tem, że Simon

sluchał wywodów Rosenberga, który starał się wytłumaczyć brytyjskiemu ministrowi spraw zagranicznych taktikę rządu Hitlera. Simon przy końcu rozmowy zaznaczył, że w wywodach Rosenberga nie przekonano go, i że nie zauważył żadnej płaszczyzny kompromisu.

Po tej rozmowie z Simonem Rosenberg odwiedził ministra wojny Hailshama. Rozmowa dotyczyła miała wyłącznie spraw związanych z symblem Reichswehry.

Po odbyciu obu rozmów Rosenberg oświadczył swoim przeciwnikom niemieckim, że z rozmowami z ministrami brytyjskimi jest o wiele mniej zadowolony aniżeli z rozmowami z delegatami amerykańskimi. O ile bowiem Norman Davis, jak twierdzi Rosenberg, był chwilami brutalny, to jednak okazał się szczerym i chętnym do wysłuchania propozycji, podczas gdy Simon i Hailsham wykazali taką rezerwę, że graniczyła ona niemal z niechęcią.

Z DNIA.

DEPESZE GRATULACYJNE DO P. PREZYDENTA.

Warszawa, 10 maja. (PAT) P. Prezydent Rzplitej, prof. Ignacy Mościcki, otrzymał z rąk swego ponownego wyboru depesze gratulacyjne od prezydenta Czechosłowacji Masaryka, szacha perskiego, regenta król. Węgier, prezydenta Finlandji i naczelnika państwa Estonji.

P. Prezydent przyjął dziś JE. ks. kardynała Kakowskiego, który złożył P. Prezydentowi życzenia z powodu ponownego wyboru.

GRATULACJE P. MIN. BECKA DLA KPT. SKARŻYŃSKIEGO

Warszawa, 10 maja. (PAT) W związku z dokonaniem przez kpt. Skarżyńskiego przelotu nad Atlantykiem p. Min. Spraw Zagr. Józef Beck wystosował pod adresem Aeroklubu Rzplitej następującą depeszę:

„Przesyłam Aeroklubowi i kapitanowi Skarżyńskiemu najszerzej życzenia z okazji wspaniałego lotu przez Atlantyk, będącego nowym światym tryumfem lotnictwa polskiego.
(—) Minister Beck.

ZJAZD ŻYDÓW RADCÓW IZB PRZEMYSŁOWO-HANDLOWYCH.

Warszawa, 10 maja. (PAT) Przez cały dzień wczorajszy obradował w Warszawie zjazd radców Żydów Izb przemysłowo-handlowych w Polsce, w którym wzięło udział około 100 osób. Zjazd ten został specjalnie zwołany celem omówienia obecnej sytuacji Żydów. Po ożywionej dyskusji zjazd jednomyślnie powziął rezolucję w sprawie bojkotu towarów i wyrobów pochodzenia niemieckiego. Celem wykonania rezolucji zjazd wyłonił 4 komisje.

190-godzinny taniec.

Warszawa 10 maja. (G) W turnieju tanecznym, który trwa już 190 godzin w Cyrku Staniewskich, bierze obecnie udział tylko 11 par. Są to wyłącznie cudzoziemcy. Para polska Tenney-Koszycka wycofała się dziś nad ranem z konkursu. Jak długo potrwa turniej nie wiadomo. „Fachowcy” twierdzą, że potrwać może nawet 400 godzin.

Temperatura we Lwowie w dniu 10 bin. wynosiła: o godzinie 7 rano ciśnienie barometryczne 727.28 temperatura +14.3, o godzinie 1 w południe ciśnienie barometryczne 725.90 temperatura +21.4, o godzinie 9 wieczór ciśnienie barometryczne 725.71 temperatura +13.3.

Fabryka Chemiczno-Farmaceutyczna
„AP. KOWALSKI”
WARSZAWA
poleca **NOWOŚĆ!!!**
SUDOR-PŁYN
zastrz. w M. P. i H. za Nr. 20425
zapobiegający poceniu się
i usuwający niemiłą
woń potu
z rąk, pań i nóg
SUDOR jest środkiem zupełnie nieszkodliwym i przyjemnym w stosowaniu.
SUDOR jest niezbędny dla racjonalnego pielęgnowania ciała
SUDOR nie plami, nie niszczy bielizny oraz sukien i jest ostatnim wyrazem kosmetyki i higieny.
Wystrzegaj się licznych bezwartościowych naśladownictw.
Żądać we wszystkich aptekach, składach aptecznych i perfumeriach.

Paderewski i Herriot na pokładzie „Ile de France”.

Na zdjęciu naszym widzimy Ignacego Paderewskiego i Herriota w jednym z salonów transatlantyckiego parowca „Ile de France” złączonych serdecznym uściskiem dłoni.

Jakie projekty ustaw ogłoszone będą w drodze dekretów.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 10 maja. (Sz) W okresie pomiędzy sesjami Sejmu Prezydium Rady Ministrów ma zamiar, podobnie jak w roku ubiegłym, korzystać z możliwości ogłaszania dekretów z mocą ustawy w zakresie, który obejmuje najpilniejsze potrzeby Państwa.

Poszczególne Ministerstwa otrzymały polecenie, aby ograniczyły do minimum ilość projektów ustaw, które miałyby być ogłoszone w drodze dekretów. Jedynie te zagadnienia, które wymagają szybkiego i koniecznego załatwienia w drodze ustawodawczej,

moga być załatwiane w drodze dekretów.

Dotychczasowe projekty, które nie zostały przedłożone sejmowi podczas kadencji budżetowej, lub nie zostały uchwalone przez ciała ustawodawcze, z poleceniem, aby, o ile są one w dalszym ciągu aktualne, zostały przepracowane, poczem zostaną one wydane w drodze rozporządzenia Prezydenta Rzplitej.

Dwaj lotnicy polscy startują do lotu nad Alpami.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 10 maja. (G). W najbliższych dniach wystartują z Warszawy dwaj znakomici lotnicy kapitan J. Bażan i kapitan P. Dudziński, którzy wezmą udział w organizowanych przez Aeroklub austriacki nad Alpami międzynarodowych zawodach lotniczych. Lotnicy polscy, którzy startują na samolocie turystycznym P. Z. L. XIX. wezmą

udział w locie nad Alpami i w locie gwiazdowym do Wiednia.

Obaj polecą do Wiednia linią łamaną, a trasa ich prowadzić będzie przez Rosję sowiecką, przy kwalifikacji bowiem zawodników punktowana jest zarówno droga przelotu do Wiednia, jak i czas przelotu.

Konfiskata majątku partii socjalno-demokratycznej w Niemczech.

Berlin, 10 maja. (PAT). Naczelny prokurator sądu berlińskiego wydał nakaz obłożenia sekwestrem całego majątku partii socjalno-demokratycznej Niemiec, oraz organizacji republikańskiej Reichsbanner, jak również wydawnictw, będących ich własnością.

Komunikat biura Wolfa wyjaśnia, że powodem konfiskaty były utracone liczne nadzwycia w związkach zawodowych i bankach robotniczych.

Mandżuria otrzyma konstytucję.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 10 maja. (G) Z Mukdena donoszą, że rząd mandżurski opracowuje projekt konstytucji nowego państwa, która ma być ogłoszona w kwiecień przyszłego roku. Pierwszy sejm mandżurski ma zebrać się w maju 1934 r.

Uroczystości w Bukareszcie

Bukareszt, 10 maja. (PAT). Dzisiejsze święto narodowe 10 maja obchodzone było w stolicy Rumunii i w całym kraju z wielkim entuzjazmem. W bogato udekorowanej flagami i festonami stolicy od wczesnego ranka panowało wielkie ożywienie. Ludność wyległa na ulice, które miały przeciągać orszak królewski.

Król Karol wraz z następcą tronu wielkim wojewodą Michałem w pochoździe udał się do patriarchy, poczem przyjmował defiladę wojskową

Statystyka ruchu wydawniczego we Włoszech.

Ilość książek wydanych w całym Włoszech w ciągu 1932 roku wynosi 12.550 tomów, z czego powieści 1226 tomów, 517 tomów poezji, 280 tomów sztuk teatralnych, 507 książek na tematy religijne, 757 tomów historii, 618 tomów dzieł socjologicznych, 535 dzieł prawnych etc. W roku 1931 Włochy wydały 12.193 książek.

Hitler wybiera się do Genewy?

Niemcy całkowicie osamotnione na terenie genewskim.

Londyn, 10 maja. (PAT) Jak wynika z konferencji przeprowadzonej z Mac Donaldem, Davis będzie nalegać na wyjazd premiera angielskiego do Genewy.

Jak donosi prasa angielska, Rosenberg miał wysunąć projekt przybycia Hitlera do Genewy w razie gdyby tam przyjechał Mac Donald. W każdym razie pewnym jest przybycie do Genewy ministra spraw zagran. Neuratha, który w razie nieobecności Mac Donald mógłby konferować z min. Simo- uem.

Londyn, 10 maja. (PAT) Delegat amerykański Norman Davis w rozmowie, jaka odbyła się z wysłannikiem Hitlera, Rosenbergiem, podkreślił, że taktyka Niemiec w Genewie wywołuje wrażenie umyślnej obstrukcji, celem rozbięcia konferencji rozbrojeniowej.

Davis miał przytem użyć zwrotu, że taktyka Niemiec czyni wrażenie, iż rząd niemiecki chce odegrać rolę maciela pokoju w Europie. Stan Zjednoczone nie zezwoli na powiększenie zbrojeń żadnym narodom, a tembardziej Niemcom.

Zdecydowane stanowisko zajęte przez delegata amerykańskiego wywrzeć miało na Rosenberga silne wrażenie. Zapewniał on, że rząd Hitlera nie zamierza torpedować konferencji rozbrojeniowej, czego dowodem jest stanowisko wobec Polski i odroczenie kwestii rewizji traktatów pokojowych na dłuższą przyszłość.

Genewa, 10 maja. (PAT) W rezultacie wtorkowych rozmów między delegacjami, Henderson zaproponował przerwanie prac komisji głównej konferencji rozbrojeniowej na kilka dni, w oczekiwaniu na wyniki dalszych roz-

mów, które się toczą między delegacjami. Propozycje przyjęto.

Główna rola w rozmowach przypadnie delegatowi Wielkiej Brytanii Edenowi. Eden rozmawiać będzie z delegatem niemieckim Nadolnym, który zgłosi poprawki całkowicie burzące projekt angielski. Oczekują tu, iż Niemcy zmienią swą taktykę, która doprowadziła ich do zupełnego osamotnienia na terenie genewskim. Zdecydowane stanowisko delegacji brytyjskiej, całkowicie popierające delegację francuską, oraz nieustępliwe stanowisko delegata amerykańskiego, a wreszcie antyniemiecki ton prasy angielskiej, czyniącej już teraz Niemcy odpowiedzialnymi za ewentualne rozbięcie konferencji rozbrojeniowej, skłonia niewątpliwie delegację niemiecką do zmiany stanowiska.

Wyrazy hołdu dla P. Prezydenta.

Warszawa, 10 maja. (PAT) Do kancelarii cywilnej P. Prezydenta Rzplitej napływa tysiące depesz z wyrazami hołdu i życzeniami dla Prezydenta z powodu ponownego obioru. Depesze nadesłał przedstawiciele duchowieństwa wszystkich wyznań, wojskowości, organizacje społeczne, liczne kolonie polskie zagranicą oraz poszczególne osoby.

Wiedeń, 10 maja. (PAT) Prasa wiedeńska zamieszcza obszernie relacje o wyborze Prezydenta Mościckiego i stwierdza, że ponowny jego wybór jest dowodem stałości i ciągłości obecnych rządów w Polsce.

„N. Fr. Presse“ zamieszcza niezwykle życzliwą notatkę, podnosząc zalety Prezydenta Mościckiego, jako człowieka o wysokiej kulturze etycznej, jako uczzonego o europejskiej sławie, oraz jako polityka i człowieka czynu. Dzień

nik przypomina, że Marszałek Piłsudski i Prezydent Mościcki pracowali w latach 90-tych zeszłego stulecia jako działacze polityczni w Londynie nad obaleniem caratu i uwolnieniem Polski. Dziś tworzą obaj przyjaciele i dawniejsi współpracownicy rozpoczęte przed laty dzieło.

Zjazd konsulów polskich w Z. S. S. R.

Moskwa, 10 maja. (PAT) Rozpoczął się tu pod przewodnictwem posła Rzeczypospolitej w Moskwie Łukasiewicza, zjazd konsulów polskich w ZSSR, w obecności przybyłych z Warszawy naczelnika wydziału wschodniego Schaetzla i naczelnika wydziału personalnego Drimmera.

Nowe pocztówki.

Warszawa, 10 maja. (PAT) Ministerstwo Poczty i Telegrafów wprowadza z dniem 15 czerwca nowe kartki korespondencyjne z rzeźbami Wita Stwosza, wydane z okazji przypadającej w roku bieżącym 400-iej rocznicy śmierci znakomitego artysty.

Wrzenie w Hiszpanji.

Madryt, 10 maja. (PAT) W związku z wykryciem spisku na czele którego stał gen. Goded, dokonano licznych aresztowań wśród korpusu oficerskiego.

Na wtorek rano związki zawodowe ogłosiły strajk generalny w całej Hi-

szpanji, który jednakże nie udał się. W Madrycie przyszło do krwawych bójek między studentami. Uniwersytety w całej Hiszpanji są zamknięte. Pod Madrytem w ozasie walk ludności z policją, z tłumu rzucono granat.

Kapitan Skarżyński leci do Rio de Janeiro.

Rio de Janeiro, 10 maja. (PAT) Poselstwo Rzplitej w Rio de Janeiro skomunikowało się z kpt. Skarżyńskim, który przebywa w Maceio. Kpt. Skarżyński poinformował, że po dokładnym przeglądnięciu samolotu, który przebył tak długą drogę bez lądowania, zamierza przybyć drogą powietrzną do Rio

de Janeiro. Kpt. Skarżyński pragnie odwiedzić kolonię polską w Rio de Janeiro i w Kurytybie.

Władze brazylijskie oraz Towarzystwo Aeropostale okazują lotnikowi polskiemu wszelką możliwą pomoc. Prasa brazylijska szeroko opisuje zwycięski lot polskiego lotnika, podkreśla-

jąc, iż nowy rekord świata ustanowiony został na samolocie kategorii turystycznej polskiej konstrukcji.

Paryż, 10 maja. (PAT) Z Rio de Janeiro donoszą, że kpt. Skarżyński wystartował 9 b. m. rano z Maceio w kierunku Rio de Janeiro.

ZE SPORTU.

Nowe polskie rekordy światowe.

Berlin, 10 maja. (PAT) Hr. Czaykowski, który niedawno ustanowił nowy rekord świata na torze automobilowym Avus pod Berlinem, uzyskując na wozie „Bugatti“ w przeciągu jednej godziny jazdy szybkość 213,843 klm, ustanowił po drodze szereg nowych rekordów świata: na 100 klm — 18 min. 16,2 sek., na 100 mil — 45 min. 08 sek., na 200 klm — 56 min. 07 sek.

Dawny rekord świata godzinny wynosił 210,392 klm i należał do Anglika Keystona.

Ponadto hr. Czaykowski ustanowił nowy rekord toru w ozasie 5 min. 54 sek., co odpowiada szybkości 217,4 klm/godz.

Rekordy lekkoatletyczne.

Los Angeles, 10 maja. (PAT) Olimpijski skoczek o tyczce Graber ustanowił nowy rekord światowy w tej konkurencji, uzyskując wynik 434 cm. — Dawny rekord wynosił 431,5 cm i należał do Amerykanina Millera.

Paryż, 10 maja. (PAT) Francuz Courtoin ustanowił nowy rekord świata w chodzie na 20 klm, uzyskując wynik 1 godz. 36 min. 32,2 sek. — Dawny rekord wynosił 1,36,34,4 i należał do Włocha Valente.

ARESZTOWANIE OSZUSTA.

Kołomyja, 10 maja. (PAT) W Kołomyji aresztowano poszukwanego od dawna oszusta Stanisława Michałczyka, który na terenie powiatu kołomyjskiego dopuścił się szeregu oszustw w ten sposób, że przy wymianie pieniędzy przekonywał stronę, iż otrzymał mniej pieniędzy, przyczem zręcznym ruchem chował różnicę do kieszeni.

Przygotowania do challenge'u.

Konferencja warszawska zakończyła obrady.

Warszawa, 10 maja. (PAT) We wtorek zakończyły się obrady międzynarodowej konferencji challenge'owej 1934, na którą Aeroklub Rzplitej, jako główny organizator challenge'u w r. 1934 za prosił delegatów aeroklubów zagranicznych dla zapoznania się z polskimi

projektami zmian w regulaminie challenge'u.

Wszystkie projekty, które na podstawie swego dotychczasowego doświadczenia wprowadził Aeroklub Rzplitej, spotkały się z pełnym zrozumieniem ze strony aeroklubów zagranicznych.

Tajna centrala komunistyczna w Niemczech.

Berlin, 10 maja. (PAT) Wedle doniesień prasy, w ostatnich czasach komunistów przy pomocy ulotek o treści wyrotowej, kolportowanych na całym obszarze Rzeszy rozwijała energiczna agitacja. Z uwagi na wielkie zaabsorbowanie personelu policji politycznej,

nie zdołała ona dotychczas wyśledzić centrali tej nielegalnej propagandy.

Ogłoszony w tej sprawie komunikat apeluje do ludności, aby przyczyniła się do wykrycia sprawców i oddawała ich w ręce policji.

Ekscesy studenckie w Wiedniu. Kilkunastu studentów odniosło rany.

Wiedeń, 10 maja. (PAT) We wtorek przedpołudniem w Instytucie anatomicznym i w gmachu uniwersyteckim doszło do bójek między studentami hitlerowcami a ich przeciwnikami politycznymi. Kilkunastu studentów zostało rannych.

Zaatakowani studenci socjal-demokratów i Żydzi schronili się w jednej ze sal wykładowych przed naporem hitlerowców. Wielu studentów wyskoczyło

przez okna na ulicę, odnosząc poważne obrażenia.

Hitlerowcy usiłowali urządzić demonstrację przed gmachem ratusza i przed urzędem kanclerskim, zostali jednak rozpedzeni przez policję, która aresztowała 12 uczestników. Instytut anatomiczny i Uniwersytet zostały zamknięte.

Jak donosi „Wiener Allg. Ztg.“ w kołach rządowych rozważany jest plan zniesienia autonomii uniwersyteckiej.

Nastrój Gandhiego zmienił się.

Poona, 10 maja. (PAT) Gandhi wstał we wtorek bardzo wcześnie rano i po odprawieniu modłów, wypił szklankę wody. Pod wpływem zmiany warunków nastrój jego zmienił się. Jest on obecnie ożywiony pragnieniem życia i postanowienie co do kontynuowania głodówki wydaje się być zachwane.

Zaniepokojenie przyjaciół Gandhiego zmniejszyło się.

Aresztowanie wybitnych przemysłowców niemieckich

Berlin, 10 maja. (PAT) W miejscowości Wupperthal policja aresztowała pod zarzutem oszustw podatkowych dwu czołowych przedstawicieli przemysłu niemieckiego dyr. Benratia i dr. Springhorna. Obaj są członkami rady nadzorczej fabryki sztucznego jedwabiu oraz wielu innych fabryk niemieckich. Aresztowanie wywołało w kołach przemysłowych olbrzymie wrażenie.

Kurs dolara.

Warszawa, 10 maja. (PAT) Dolar i funt zwykływały w dalszym ciągu. Zwyżka dolara jest silniejsza niż funta. Na giełdzie w Zurychu przekaz na Londyn płacono we wtorek 17,48. Dolar zwykływał z 4,36 na 4,50. W Paryżu notowano: Londyn 85,80. N. Jork 21,49. Na giełdzie londyńskiej za funta na Szwajcarię płacono 17,61, w poniedziałek 17,50, na Paryż 86,12.

Na warszawskiej giełdzie oficjalnej notowano N. Jork czeka 7,70, kabel 7,75, dewiza angielska podniosła się o 12 groszy do 30,30—30,32.

Lot przez Atlantyk.

Wspaniały sukces kapitana-pilota Skarżyńskiego.

Bardzo musieli być zdumieni w poniedziałek dnia 8 bm. około godziny 5-tej popołudniu mieszkańcy Port Natal na wschodnim wybrzeżu Brazylii, kiedy uirzeli nisko krażący nad ich miastem i lotniskiem małej samolot z tajemniczymi i nieznanymi zupełnie w tej części świata znakami rejestracyjnymi SP-AJU. Samolotik o rozpiętości skrzydeł niespełna 11-tu metrów zataczył koło nad Port Natal i poszybował na południe w kierunku Rio de Janeiro. Po przelecieciu 400 kilometrów gładko osiadł na lotnisku w małej miejscowości brazylijskiej o mało znanej nazwie Maceio i z kabiny pilota wygramolił się uśmiechnięty blondyn w szarem ubraniu i miękkim kapeluszu na głowie — nie miał na sobie nawet skórzanego stroju lotniczego. Był szczupły, zmęczony, roześmiany, radosny. Stanisław Skarżyński, którego nazwiska nikt pewnie w całym Maceio nie umiał wymówić.

Zdobywca Atlantyku kpt.-pilota Stanisław Skarżyński.

Stanisław Skarżyński, kapitan-pilota wojsk polskich znalazł się w Maceio w poniedziałek popołudniu tylko dlatego, że w niedzielę wieczorem wylęciał z St. Louis w Senegal i przeleciał Ocean Atlantycki — sam, na lekkiej maszynie turystycznej, na polskiej maszyne sportowej, przeleciał 3.200 kilometrów nad wodną pustynią i wylądował w blasku chwiał na brazylijskim wybrzeżu, opuściwszy wybrzeże afrykańskie przed upływem 20-tu godzin.

Już się nauczyli wymawiać trudne nazwisko polskiego lotnika na całym świecie. Wystukiwały je przez całą noc aparaty telegraficzne i radiostacje całej kuli ziemskiej, sylabizowano je przez telefony, składały je maszyny drukarskie we wszystkich językach, które si ludzie porozumiewała.

Pobity rekord długości lotu bez lądowania na samolotach sportowych, wykazana sprawność lekkich maszynek latających, taniach, dostępnych — wskazujących lotnictwu właściwe drogi Czynn — Polaka!...

Kpt. pil. Stanisław Skarżyński po śp. Franciszku Żwirce i śp. Stanisławie Wigurze zapisał najpiękniejszą kartę dziejów lotnictwa polskiego. Dokonał rekordowego przelotu sam, wystarto-

wał z obcego, dalekiego lotniska, bez bratniej duszy w otoczeniu, bez słowa otuchy z ust rodaka. Siadł w dalekiej Afryce na samolot, którym na lotnisko senegalskie przyleciał z Warszawy, za gryzł zęby i poleciał. Zwyciężył!... To jego bohaterstwo osobiste, jego wspaniała hart ducha.

Ale — poza zwycięstwem kpt. Skarżyńskiego jest w przelocie atlantyckim zwycięstwo polskiej pracy twórczej i polskiej myśli konstruktywnej.

Aparat, który szybował nad Afryka i nad Ameryka Południową jest wytworem polskiego konstruktora, w polskich warsztatach i reka polskiego robotnika z polskiego materiału zbudowany.

R. W. D. — te trzy litery rozślawione już zwycięstwem w Challenge 1932 r., znów rozblysły blaskiem na całym świecie.

Niech żyje lotnictwo polskie!

Jak Lwów uczci rocznicę Odsieczy Wiednia.

Wczoraj odbyło się pod przewodnictwem prezidenta Drojanowskiego posiedzenie Komitetu wykonalczego obchodu 250-tej rocznicy „Odsieczy Wiedeńskiej”.

Komitet lwowski ukonstytuował się 12 marca b. r., powołując do życia 6 sekcji, które znów ukonstytuowały się następująco: 1) Sekcja wydawnicza: przewodniczący dr. Poratyński, zastępca kurator Namysł, sekretarz dr. Rachwał, 2) Sekcja wycieczkowo-zabytkowa: przew. dr. Zubrzycki, zast. inż. Weksler i dr. Ziuler, sekr. inż. Madeyski, 3) Sekcja wystawowa: przew. dyr. dr. Czołowski, zast. dr. W. Ziembicki, sekr. dr. Me-kicki, 4) Sekcja propagandowo-prasowa: przew. red. Laskownicki, zast. red. Baranowski, sekr. dr. St. Kupczyński, 5) Sekcja obchodowa: przew. r. Włodzimirski, zast. M. Dziędzielewcz, star. Eckhardt i poseł dr. Ostrowski, sekr. dr. Brykczyński, 6) Sekcja finansowa: przew. dyr. dr. Uhma, zast. r. Litwinowicz, r. Maksymowicz, dyr. Błaha, sekr. E. Szezirowski.

Generalny sekretarz Komitetu dr. Czołowski przedstawił zebranyemu szczegółowo plan względnie tok prac do-

tychczasowych w obrębie poszczególnych sekcji. I tak Sekcja wydawnicza oświetlona przygotowuje popularną broszurę o znaczeniu „Odsieczy Wiedeńskiej”, wystosowała apel do historyków, by za przedmiot swych badań wzięli okres panowania Jana III, dalej poczyniła kroki celem urządzenia odczytów w szkołach, organizacjach i towarzystwach oraz w Polskiem Radiu. Sekcja wycieczkowo-zabytkowa ułożyła plan szeregu wycieczek po Lwowie i okolicy, do Żółkwi, Złoczowa, Oleska i innych miast pamiątkowych, szlaków wojennych i pól bitewnych. Sekcja nawiązała kontakt z innymi komitetami, planuje wydanie przewodnika informacyjnego i poczyniła przygotowania do pracy w dziedzinie ochrony zabytków po Janie III. Sezon wycieczkowy rozpocznie się z końcem maja lub początkiem czerwca b. r. Sekcja wystawowa przygotowuje wystawę w Kamienicy królewskiej. Wystawa ma mieć charakter wybitnie naukowy i skupi odnoszące się do Jana III zabytki ruchome z terenu trzech województw południowo-wschodnich, a to portrety, obrazy batalistyczne, rzeźby, rysunki, sztychy, drzeworyty,

Min. Strasburger we Lwowie.

Jak się dowiadujemy, w środę 17-go maja b. r. na zaproszenie Związku Obrony Kresów Zachodnich przybędzie do Lwowa b. Minister Przemysłu i Handlu Henryk Strasburger, w celu wygłoszenia odczytu p. t. „Pomorce i Gdańsk”. Odczyt ministra Strasburgera, który będąc przez przeszło 7 lat Komisarzem Generalnym Rzeczypospolitej w W. M. Gdańsku, miał możność zapoznania się wszechstronnie ze stosunkami polsko-gdańskimi i polskoniemieckimi, — będzie na terenie Lwowa pierwszym od kilku lat źródłem wyczerpującym przedstawieniem kwestyi tak bardzo dzisiaj aktualnych.

litografje, przedmioty kultu religijnego, broń i godła, pasy, makaty, naczynta, mapy, dokumenty, literaturę współczesną i nową, fotografie zamków i miejsc historycznych i t. d. Dokonano szczegółowego podziału referatów. Wy stawa będzie miała wyczerpujący katalog. Otwarcie wystawy nastąpiłoby przed końcem sierpnia b. r.

Również pozostałe sekcje opracowały już plan pracy.

Po referacie dr. Czołowskiego wywiązała się dyskusja, w której głos zabierali: prezyd. Drojanowski, dyr. Uhma, prof. Zubrzycki, dr. Poratyński, kap. Zierler, inż. Weksler i referent. Tematem dyskusji były główne sprawy finansowe Komitetu, stosunek do Komitetu centralnego, oraz sprawa restauracji zamku w Olesku, który ma być przyszłą rezydencją Prezydenta Rzplitej. Z uznaniem podkreślono ruchliwość i aktywność Komitetu tarnopolskiego.

Zebrańie uchwaliło zaakceptować program prac sekcji, przedstawiony przez dr. Czołowskiego, i polecił sekcjom realizowanie go.

Święto lasu.

UROCZYSTOŚĆ SADZENIA DRZEW NA CETNERÓWCE.

(mg) Coraz bardziej oplakany stan naszego drzewostanu skłonił czynniki, powołane do ochrony przyrody w Polsce do rozpoczęcia akcji w kierunku propagandy poszanowania lasów, oraz zakładania ośrodków kultury leśnej. W tej myśli urządzono wczoraj w całej Polsce pod protektoratem Prezydenta Rzeczypospolitej uroczystość „Święta Lasu”, która we Lwowie odbyła się na stokach Cetnerówki przy udziale przedstawicieli władz, rzesz młodzieży szkolnej, delegacji Korpusu Kadetów, oraz licznej publiczności.

Majowa zieloność gałęzi, ożywiony śpiewem ptactwa, dała uroczyste tło temu niezwykłemu świętu i stanowiła najlepszą propagandę jego idei. Wzgórze, na którym się zgrupowano, było niedawno jeszcze pokryte pięknym, starym lasem, który zniszczył niestety powojenny wandalizm. Posadzone wczoraj na tem miejscu drzewa zapoczątkować mają nowy park lwowski na Cetnerówce.

Wśród uczestników uroczystości obecni byli: ks. arcybiskup Teodorowicz, ks. biskup Lisowski, w imieniu p. wojewody nac. Kwaśniewski, gen. Popowicz z licznymi przedstawicielami korpusu oficerskiego, prez. miasta Drojanowski, imieniem kuratorium o. s. nac. Kozłara, wicedyr. lasów państw. Markiewicz, prof. Jan Gwałbert-Pawlikowski, profesorowie wydziału leśnego Politechniki, w imieniu dyrekcji kol. nac. Weich, przedst. Instytutu leśnego inż. Kaz. Płat, komisarzy ochrony lasów z miast województwa lwowskiego, delegaci Fundacji Skarbkowskiej i w. i.

Program rozpoczęła orkiestra 40 pp. odegraniem wieńca melodji narodowych i marszów, poczem przemówił przewodniczący komitetu org. „Święta Lasu” inż. Paszyński. Mówca w pełnych polotu słowach przypomniał ofiarny trud leśnika, który pracuje dla przyszłych pokoleń, nie mając nadziei do-czekania plonu swej pracy, oraz omówił znaczenie święta lasu, korzyści, jakie daje las czlowiekowi i zwał obecnych, a zwłaszcza młodzież do szerzenia miłości przyrody.

Prof. Polít. dr. Wierdak przedstawił historie leśnictwa w Polsce oraz dzisiejszy stan kultury leśnej w naszym kraju i stwierdził, że wskutek dewastacji drzew grozi nam brak lasów, których powierzchnia w Polsce w ciągu ostatnich 10 lat skurczyła się o pół miliona hektarów. Dlatego wszczeto akcje ratowniczą, zakładając parki na rodowe i organizując „Święto Lasu”. Mówca proponuje, ażeby park, jaki na tem miejscu powstanie, nazwać imieniem króla Sobieskiego.

Ks. bisk. Lisowski poświęcił grunt i rzucił łopate ziemi w dół, w którym za sadzono pierwsze drzewo. Następnie ks. arcyb. Teodorowicz, dorzuciwszy garść ziemi, wygłosił gorące przemówienie i pobłogosławił obecnych. Zko- lej przemawiali jeszcze w imieniu p. wojewody nac. Kwaśniewski, imieniem miasta prez. Drojanowski i nac. Kozłara im. kuratorium. Wkońcu zabrzmiały znowu dźwięki orkiestry wojskowej.

Zjazd delegatów Zw. Młodzieży Ludowej w Jarosławiu.

Dnia 7 bm. odbył się w sali Towarzystwa „Gwiazda” pierwszy zjazd delegatów ZML z powiatu jarosławskiego celem dokonania wyboru powiatowych władz organizacyjnych.

Zjazd zaszczylił swa obecnością: przedstawiciel Rządu p. starosta Was. p. insp. szkolny Bem, p. prezes B. B. W. R. Gawel, delegat Związku strzeleckiego p. Strauss, oraz delegat OTR p. inż. Jarosz. Obradom przewodniczył p. poseł Wojtowicz, prezes Okręgu województw poł.-wschodnich.

Referat „Podstawy ideowe ZML” wygłosił prez. Wojtowicz, o pracy zaś w Kole wiceprezes Puziewicz.

Po referatach wywiązała się szeroka dyskusja na temat prac Związku i jego ideologii. W dyskusji zabierali głos p. Kulpa Józef, Kardasiński Karol, Jarosz i inni.

Prezesem został p. Nowakowski, prof. gimnazjum.

Obrady zakończono odśpiewaniem I. Brygady i wzniesieniem okrzyku na cześć Rzeczypospolitej, Pana Prezydenta i budowniczego Polski Marszałka Piłsudskiego.

Wysoki poziom obrad i liczny zjazd delegatów, 137 osób na 16 Kół ZML, świadczy wymownie, iż powiat jarosławski w ruchu państwowotwórczym nie pozostaje w tyle. Obecny.

Nowy środek kuracyjny.

Dr. Giurgurina z Abbacji zastosował przy kuraacji artretyzmu, reumatyzmu, kolek watrobianych i nerkowych etc. okłady z niegotowanego mleka, osiaga- jąc rezultaty wprost zdumiewające. Okłady te usunęły w ciągu 24 godzin wszelkie objawy bólesne.

SZKOŁA I WYCHOWANIE

Co to jest czteroletnie gimnazjum?

(Informacje dla rodziców).

Z nowym rokiem szkolnym 1933/4 wchodzi w życie pierwsza klasa czteroletniego gimnazjum według nowego ustroju. Do tej klasy będzie przyjęta bez egzaminu obecna druga klasa gimnazjalna dawnego typu. W przyszłym więc roku szkolnym w każdym gimnazjum będą się znajdowały następujące klasy: pierwsza klasa gimnazjum czteroletniego nowego ustroju, czwarta klasa dawnego typu i następne aż do klasy ósmej. Klasy trzeciej, drugiej i pierwszej w nowym roku szkolnym już nie będzie. Tak samo zniknie pierwszy i drugi kurs w seminariach nauczycielskich, pozostaną tylko kursy 3-ty, 4-ty i 5-ty.

Młodzież, kończąca obecnie 7 klasową szkołę powszechną, będzie mogła zdawać: 1) do czwartej klasy dawnego typu na dotychczasowych warunkach, 2) do pierwszej klasy nowego ustroju na nowych warunkach. Przepisowym wiekiem dla pierwszej klasy jest rozprzeżenie w roku szkolnym 1933/4 13-stego a nieprzekroczenie 16-tego roku życia. Dzieci zatem w tym wieku, które ukończyły 7-mą klasę szkoły powszechnej, mogą zdawać bądź do klasy 4-tej, dawnego typu, bądź do klasy 1-szej nowego ustroju. Dzieci, kończące w obecnym roku szkolnym 6-tą klasę szkoły powszechnej, mogą zdawać tylko do pierwszej klasy nowego ustroju, o ile złożą egzamin wstępny. Egzamin ten będzie z następujących przedmiotów: z języka polskiego, z arytmetyki, z geometrii i z przyrody, przy czym egzaminator z języka polskiego ma zbadać wiadomości z historii, a egzaminator z przyrody — niezbędne wiadomości z geografii. Egzamin odbywać się będzie na podstawie materiału naukowego, zawartego w ramach programu sześciu klas szkoły powszechnej. Przy egzaminie zwracać się będzie uwagę nie tylko na przygotowanie naukowe ucznia, ale w głównej mierze na poziom umysłowy kandydata i jego inteligencję. Jeżeli więc kandydat z jednego przedmiotu nie dopisze, natomiast wykaże lepsze przygotowanie w innych przedmiotach i odpowiednio rozwinięty stopień inteligencji, wynik egzaminu będzie uważany za pomyślny i na tej podstawie może być przyjęty do pierwszej klasy nowego ustroju. Jeżeli kandydat zda egzamin z wynikiem pomyślnym, a w zakładzie, w którym zdał, zabraknie miejsca, wówczas może zażądać zaświadczenia, na podstawie którego może być przyjęty w każdym innym zakładzie bez egzaminu powtórnego.

Kandydaci, którzy nie ukończyli 6 klasy 7-klasowej szkoły powszechnej, lecz jakąś szkołę 3, 4 czy 5-klasową z programem szkoły 6-klasowej, lub wogóle uczyli się prywatnie, — mogą być także dopuszczeni do egzaminu wstępnego do pierwszej klasy gimnazjalnej nowego ustroju. Ci jednak zdają egzamin na innych warunkach, to znaczy: albo rozszerzony, albo ze wszystkich przedmiotów w ramach programu naukowego sześciu klas szkoły powszechnej.

Wstęp zatem do gimnazjum nowego ustroju został otwarty dla każdego dziecka, które przy egzaminie wykaże przepisany zapas wiadomości i odpowiedni poziom inteligencji. Wbrew przewidywaniom opinii, która swego czasu wykazywała, że nowy ustrój szkolny utrudnia dostęp do gimnazjum młodzieży wiejskiej, — Ministerstwo Oświaty nie tylko, że ułatwiło wstęp dzieciom ze szkół niżej zorganizowanych, jakie przeważnie mamy na wsi, ale ponadto zapewniło im pierwszeństwo w bursach seminarjalnych, które skutkiem stopniowej likwidacji tego typu szkół, będą w nowym roku szkolnym rozporządzały większą ilością miejsc wolnych.

Nowe czteroletnie gimnazjum będzie miało tylko jeden typ, to znaczy jeden i ten sam program naukowy w całym Państwie. W pierwszej klasie będą następujące przedmioty: religia, język polski, język łaciński, język obcy (niemiecki, francuski, angielski — zależnie od wyboru danego zakładu), historia, geografia, przyroda, matematyka, gimnastyka i tzw. zajęcia praktyczne w ogólnej ilości 30 godzin tygodniowo.

Nowe gimnazjum nie będzie bynajmniej połową dawniej 8-klasowej szkoły średniej. Będzie ono miało odrębny, bardzo szczegółowo opracowany, program naukowy, osobne podręczniki i specjalną metodę nauczania. Przedmioty naukowe będą traktowane z zupełnie innego punktu widzenia. Najważnym hasłem nowego gimnazjum będzie zbliżenie szkoły do życia, bezpośredni kontakt z rzeczywistością, a specjalnie rzeczowością państwowości polskiej, która przy każdym przedmiocie przy każdym zabiegu wychowawczym musi być jak najwyraźniej podkreślana. Nauka nie ma być „nudzianiem” ucznia wiadomościami, lecz przeżywaniami wiedzy, samodzielnym przetrzymaniem nabywanych wiadomości, stosowaniem wiedzy do życia i do potrzeb państwowych. Przedmiot naukowy będzie może zawierał

mniej wiadomości, szczegółów, formułek gotowych, ale za to będzie w ścisłym kontakcie z życiem codziennym, przedmiot nie będzie — jak przedtem — narzucany z góry, lecz będzie wyrastał z życia, jako jego nieodzowna potrzeba — konieczność. W zajęciach praktycznych uczeń musi wykazać, że potrafi własnorecznie przygotować środki naukowe w pracowni, musi nabierać szacunku dla pracy fizycznej, musi wreszcie zapoznać się naocznie z ogólną pracą w warsztatach, fabrykach, kopalniach, biurach, musi widzieć i wiedzieć, jak działają, i jak prawidłowo działać powinny wszystkie mechanizmy życia społecznego i państwowego.

Ustawa zupełnie słusznie przewiduje, że każdy tzw. inteligentny obywatel powinien przejść przez takie czteroletnie gimnazjum, jeżeli ma zamiar przystąpić do inteligentnego zawodu, jeżeli chce wstąpić do liceum, dającego prawo do uniwersytetu, jeżeli chce wstąpić do pedagogium, dającego patent na nauczyciela szkoły powszechnej itd. Nowe gimnazjum staje się zatem podstawową szkołą średnią, dostępną dla każdego uzdolnionego młodego obywatela.

I. Kardasz.

Prace Ministerstwa nad realizacją nowego ustroju szkolnego.

Cała praca nad realizacją nowego ustroju szkolnego spoczywa na Wydziale Programowym Ministerstwa W. R. i O. P., który pozostaje pod bezpośrednim kierownictwem podsekretarza stanu p. wiceministra Pierackiego. Zadaniem tego Wydziału jest przygotować programy naukowe, podręczniki do poszczególnych przedmiotów naukowych, wydać wskazówki metodowe, plany wychowawcze, określić dokładnie obowiązki nauczycieli i wychowawców, kierowników zakładów, rad pedagogicznych, komisji przedmiotowych, wychowawczych i t. p. Do wykonania poszczególnych prac powołane zostały liczne komisje, złożone z najlepszych fachowców tak z pośród nauczycielstwa szkół powszechnych i średnich, jak i szkolnictwa wyższego. Wszystkie te prace muszą być przede wszystkim skutowne, uzgodnione i dostosowane nie tylko do wymagań ustawy, ale także i do okresu rozwojowego młodzieży.

Do wykonania na termin tak obrzytny i skomplikowanej roboty musi być organizacja całej pracy postawiona na najwyższym poziomie sprawności i podzielona według ściśle i z góry ustalonego planu na etapy. I tak też pracuje Ministerstwo. Każda niemal minuta pracy urzędnika ministerialnego jest wykorzystana i ustalona na szereg miesięcy naprzód. Ci, którzy tam pracują, nie mają dostawnie ani jednej chwili wolnej i nie mogą sobie ani na jedno spóźnienie pozwolić. To też praca w godzinach pozaurzędowych i nocnych nie należy do rzadkości. Wielu z nich ponadto zabiera jeszcze materiały do domu, aby się przygotować na następne posiedzenie. Wzorem niedoścignionym pracowitości, sumienności i systematyczności jest wice-minister Pieracki, który bierze udział nie tylko we wszystkich posiedzeniach, ale ponadto musi pamiętać o każdym szczególe, mieć ciągle na oku całość i pilnować, aby wszystkie kółka w tej niezwykle skomplikowanej maszynie szły równolegle i w należytym tempie. Ponieważ sam też jest wobec siebie najbardziej

wymagający, pierwszy przychodzi do biura czy na sesję z największą punktualnością i ostatni wychodzi, przeto jego podkomendni, mimo że nieraz wprost uradają ze zmęczenia, pracują z całym poświęceniem i nie mają słów podziwu dla swojego szefa, którego na zywają fanatykiem i tytanem pracy.

Ktokolwiek miał sposobność przypatrzeć się zbliska tej pracy, ten wychodzi z niekłego gmachu przy Aleji Szucho z uczuciem dumy i respektu dla naszej najwyższej instancji oświatowej. Może być pewny, że ani jedno słowo, ani jedno zdanie, wydrukowane czy w programie, czy w poradniku, nie jest frazesem, lecz zostało jak najszybciej i najwyszczelniej przedtem przemyślane i obliczone. Gmach naszego szkolnictwa, budowany z taką precyzją i taką starannością będzie zaiste najpiękniejszym dziełem i może spokojnie stać obok pomnika wiekopomnej Komisji Edukacji Narodowej. K.

Zmiany w szkolnictwie zawodowym.

W związku z ogólną reorganizacją szkolnictwa polskiego uległa także zmianie dotychczasowe typy szkół zawodowych. Najważniejszą nowością będzie szkoła handlowa czteroletnia i liceum handlowe, typ analogiczny i równorzędny do czteroletniego gimnazjum i dwuletniego liceum. Liceum handlowe będzie miało podobnie jak liceum zwracające kilka typów, zależnie od specjalności. W ten sposób szkoła handlowa byłaby podobnie jak gimnazjum ogólnokształcące, liceum natomiast miałyby kilka wydziałów, przygotowujących do studiów wyższych. To znaczy kandydat, który ukończył liceum miałby prawo studiować dalej swią specjalność w akademii względnie szkole wyższej, stojącej na poziomie uniwersyteckim.

Młodzież, kończąca szkołę powszechną ma możliwość zdawania egzaminu wstępnego do szkoły handlowej o typie gimnazjalnym, o ile wykaże specjalne uzdolnienia. Dla młodzieży tej będą także stworzone inne rodzaje szkół zawodowych jedno- lub dwuletnich, przygotowujących do działu kupieckiego - handlowego, administracyjno-handlowego, przysposobienia handlowego i t. p. Odnośne zarządzenia w tej sprawie mają się wkrótce pojawić.

Zmiany w szkolnictwie powszechnym w roku szk. 1933-34.

Realizacja nowego ustroju szkolnego przeprowadzana jest — jak wiadomo — w etapach, które są na każdy rok ściśle określone. Rok szkolny 1933-4 w szkolnictwie powszechnym przeznaczony jest na przeprowadzenie nowych programów.

Nowe programy będą wprowadzone w następujących oddziałach: a) w oddziałach I i II szkół wszystkich stopni organizacyjnych, b) w oddziale V-ym szkół siedmio-, sześćo-, pięcio-, cztero- i trzyklasowych. W oddziale VI, szkół siedmio- i sześcioklasowych zostanie zmieniona nauka języka niemieckiego, (względnie innego obcego), w oddziale zaś VII-ym nauka tego przedmiotu zostanie zredukowana do 2 godzin tygodniowo. Nowe programy mają się okazać z końcem bieżącego roku szkolnego.

Do rocznika nowowstępującego w roku szkolnym 1933-4 należą dzieci, urodzone w roku 1926. Ponieważ część dwóch roczników poprzednich nie będzie mogła znaleźć miejsca w szkole, przeto dzieci te będą miały pierwszeństwo przed obecnie obowiązującym rocznikiem. Wobec zniesienia I-szej i II klasy gimnazjalnej, roczniki te przejdą do V i VI oddziału szkoły powszechnej.

Dla pomieszczenia wzmocnionych w ten sposób oddziałów szkoły powszechnej będą przeznaczane sale szkolne w gimnazjach i seminariach, opróżnione po I i II klasie, względnie po I i II-gim kursie.

Ze względu na przewidywane przeludnienie szkół powszechnych i brak odpowiedniej ilości etatów nauczycielskich w budżecie państwowym, (etaty te — jak wiadomo — nie mogły być powiększone jedynie z tego powodu, że zmniejszone dochody skarbu Państwa i konieczność utrzymania równowagi budżetowej na to nie pozwoliły) — w pomoc nauczycielom szkoły powszechnej przychodzić ci nauczyciele szkół średnich i seminariów, którzy stracili swe godziny w pierwszych dwóch klasach szkoły średniej, wcale dni kursach seminariów. Nauczyciele ci będą uczyli jedynie w najwyższych oddziałach szkoły powszechnej.

Szkoły średnie prywatne mogą uruchomić w miejsce zredukowanych klas oddziały wyższe szkoły powszechnej, jednak pod warunkiem, że uruchomią równocześnie oddział pierwszej szkoły powszechnej. Szkoła taka musi mieć osobnego kierownika i podlega nadzorowi inspektora szkolnego, to znaczy: ustawowe uprawnienia tej szkoły zależą będą od zgody Kuratorium na osobę kierownika i od opinii odnośnego inspektora szkolnego.

Wprowadzić i te zarządzenia nie usuwają braków, jakie odczuwa szkoła powszechna, ale władze starają się uczytnić wszystko, co w danych warunkach jest możliwe. Obywatele muszą zrozumieć, że tu innego na razie wyjścia nie ma. Rozbudowa potrzebnych gmachów i urzędów szkolnych oraz powiększenie personelu nauczycielskiego wymagałyby nałożenia nowych podatków na społeczeństwo, a to przecież w dzisiejszych warunkach jest niewykonalne. I.

Obecne szkoły zawodowe jak: rolnicze, włókiennicze, tkackie, przemysłówki i t. p. mają być również dostosowane do nowego ustroju szkolnego. Ministerstwo pracuje gorączkowo nad przygotowaniem programów naukowych, zrestawianiem sieci dla poszczególnych typów szkół, opracowaniem podręczników, regulaminów, statutów organizacyjnych i t. j. Ponieważ na szkolnictwo zawodowe będzie położony bardzo duży nacisk, przeto można się spodziewać, że wszystko zostanie na czas przygotowane. Koła rodzicielskie będą bądź przy pomocy prasy, bądź przez istniejące dotychczas szkoły zawodowe jak najdokładniej poinformowane co do typów szkół, programów, warunków itp.

Z ZIEMI STANISŁAWOWSKIEJ

Święcone Zw. Peowiaków w Stanisławowie.

Związek Peowiaków w Stanisławowie jest jedyną w swoim rodzaju organizacją ideową. Cechuje ją bowiem nie tylko rzadki rozmach organizacyjny-ideowy, entuzjazm, z jakim ona obchodzi swoje rocznice, ale i otwarta atmosfera, którą rzadko znaleźć można w innych organizacjach, ale i systematyczna, ofiarna praca, która tę organizację pod względem potencjału ideowego wysunęła ostatnio na czoło.

To też doroczna uroczystość Peowiaków stanisławowskich, która odbyła się w sobotę w sali przy placu Trynitarskim była dla Stanisławowa szczególnie świętem, które zgromadziło przeszło 150 osób. Wśród wybitnych przedstawicieli władz i społeczeństwa, widzieliśmy p. Wojewodę L. Jagodzińskiego, prokuratora S. O. Vogla, prezesa S. O. Zielińskiego, wiceprezesa S. O. Cysarza, naczelnika Sawickiego. Poza to Związek Legionistów in corpore, dalej oddział Peowiaków z Tyśmienicy.

Do zebranych przemówił prezes Związku i jego spirythus movens dr. H. Sedler, który witał przedstawicieli Władz i społeczeństwa, zwrócił się do Pana Wojewody z podkreśleniem, że Związek Peowiaków nie chce być usunięty na terenie tutejszym poza nawias życia państwowego, lecz przeciwnie chce być jego współtwórcą. W myśl wskazania Komendanta „dotąd a nie dalej Związek zdyscyplinowany i zorganizowany stoi w dalszym ciągu na straży najwyższych wartości, dla których kwestji chwycił za broni, — nie odstąpi jednak Związek nie odstąpi, — nie odstąpi od żądania, aby przy podsumowywaniu realnych sił, Związek był podliczany jako pozycja dodatnia, bo Związek przygotowany jest w pracy dla Państwa dać ze siebie wszystko”. Gromkie okrzyki na cześć p. Prezydenta Rzeczypospolitej i Marszałka Piłsudskiego były zadokumentowaniem że słowa prezesa nie były frazesem, lecz że płynęły z głębi serca.

Z kolei zabrał głos, p. Wojewoda Jagodziński, który w serdecznych słowach zapewnił braci peowiacka, że tej platforma ideowa jej możliwości znajdują pełne zrozumienie i należyta ocenę. Peowiacy są i muszą być w dalszym ciągu tymi pogardzanymi nigdy przez społeczeństwo romantykami, którzy zbudziła duszę narodu z uśpienia, u których zadania dotąd się nie skończyły. Trzeba w dalszym ciągu przeorywać ugoną głębi życia państwowego. W pracy tej Peowiaków nie braknie: Ale trzeba dążyć, aby idea przez nich reprezentowana rozszerzała się w społeczeństwie, trzeba aby idea ta coraz szerzej promieniowała. Braci peowiacka nie może się bowiem sprowadzić do roli weteranów. Dalej p. Wojewoda nawiazuje nie wspomnień osobistych w walce POW i Legionistów i boję okrzykiem na cześć peowiackiej.

Następnie imieniem Zw. Oficerów Rezerwy przemówił prezes Związku naczelnik Sawicki i w imieniu Zw. Legionistów mł. Mikula, którzy życzą Pe-

owiakom dalszego rozwoju i owocnej pracy i wznoszą okrzyki na cześć del peowiackiej.

W miłej bardzo atmosferze skromna wieczerza peowiacka przeciągnęła się kilka godzin. Odjeżdżającego pana Wojewodę i gości żegnał w imieniu Związku wiceprok. Pollo. Podczas odjazdu p. Wojewody braci peowiacka urządziła Mu żywołową manifestację, która była dowodem, jaką popularnością cieszy się władarz Ziemi Stanisławowskiej w szerokich rzeszach b. bojowników o niepodległość.

Ku uwadze władz szkolnych.

Istniejące w Stanisławowie od zwyż 200 lat I gimn. państwowe — zostało z początkiem b. roku szkolnego przeniesione z własnego gmachu, do dawnego pomieszczenia II gmin. państw. (przy ul. Kazimierzowskiej). Zmiana ta nastąpiła z powodu zwiększenia się ilości uczniów II. gmin., dla których dotychczasowy budynek był z powodu ciasnoty nieodpowiedni.

Nowe pomieszczenie I gmin. zupełnie się do tego nie nadaje, jest to bowiem rudera, urażająca wszelkim najprymitywniejszym wynogom higieny szkolnej i warunkom sanitarnym. „Gmach” ten jest własnością prywatną, a właściciel mimo, że pobiera od rządu zwyż dwadzieścia tysięcy złotych za czynsz naimu jednopiętrowej budy, nie wiadomo z jakiego powodu do godności budynku szkolnego podniesionej — nie przeprowadza żadnych

Walne zgromadzenie wojewódzkiego Komitetu L. O. P. P.

Onegdaj odbyło się w sali konferencyjnej Dyr. Kolei zgromadzenie sprawozdawcze Komitetu wojewódzkiego LOPP, przy licznych udziałem delegatów komitetów powiatowych z terenu województwa, przedstawicieli władz i urzędów z pp. wicew. Czerwińskim i dyr. K. P. inż. Wołkanowskim na czele, oraz reprezentantów instytucji i stowarzyszeń.

Do prezydium zgromadzenia powołano pp.: nacz. inż. Dziekońskiego, insp. Słowińskiego, dyr. Ziobrowskiego i Janiszewskiego.

Ze sprawozdania za rok ub., złożonego przez prez. inż. Kuźmińskiego dowiadujemy się, że prace Komitetu dały w dziedzinie organizacyjnej i propagandowej pomyślne wyniki. I tak Komitet wojew. liczy 13 Kół powiatowych, 129 Kół miejscowych, 309 Kół szkolnych, 11.577 członków rzeczywistych i 12.563 członków wspierających. Zamknięcie budżetowe wykazuje, że dochody Komitetu w r. ub. wynosiły ok. 80.000 zł.

Z prac Komitetu notujemy: odczyty propagandowe, budowę szyboców, wyszkolenie pilota, zorganizowanie kursów dla instruktorów powiatowych i 17 kursów drużyn obserwacyjno-melunkowych.

Na zakończenie dokonano wyborów. Wybrani zostali: wicew. Czerwiński, dyr. Wołkanowski, nacz. Dyńko, pfk. Jagielski, inż. Tyrała i W. Tatar.

Zmiany personalne.

W resorcie Ministerstwa Komunikacji na terenie wojew. Stanisławowskiego nastąpiły następujące zmiany: radca budownictwa p. inż. Władysław Remina został przeniesiony z Urzędu wojewódzkiego do Państwowego Zarządu Wodnego w Stanisławowie; radca budownictwa p. inż. Włodzimierz Szuster przydzielony został do Państw. Zarz. Wodn. w Stanisławowie z siedzibą w Kaluszu, referendarz inż. Izaak Schleifer został przeniesiony z Kalusza do Stanisławowa, kanc. Kazimiera Dudówna przeniesiona została ze Sambora do Stanisławowa z przydziałem do Urz. woj., wreszcie p. wojewoda przyjął inż. Jana Stanowskiego do Państw. Zarz. Wodnego w Samborze. Dalej w resorcie pocztowym przeniesiony został naczelnik Urz. Poczty z Buska do Kut p. Stanisław Kozioł, p. A. Dintert ze Strzawy do Stanisławowa, p. Wanda Bakowska z Kołomyi do Krosna, p. Mieczysław Żarowski z Soliwin do Złoczowa oraz p. Adolf Oborski z Probużny do Horodenki.

ZEBRANIE B. B. W. R. W STANISŁAWOWIE Z UDZIAŁEM POSŁÓW Z RADY NACZELNEJ.

W niedzielę 14 b. m. odbędzie się w Stanisławowie zebranie członków i sympatyków Bezpartyjnego Bloku Współpracy z Rządem na którym przedstawiciele Rady naczelnej B. B. W. R. wygłoszą przemówienia ilustrujące ostatnie wydarzenia polityczne w Polsce, oraz momenty związane z wyborem Prezydenta Rzeczypospolitej. Podobne zebrania odbędą się i w innych ośrodkach na tutejszym terenie.

Więści z Rohatyna.

Praca Kół B. B. W. R. w powiecie, Kół B. B. W. R. w tutejszym powiecie wykazują dużą ruchliwość i żywotność. Kół B. B. W. R. w Martynowie nowym z prezesem Lipowiczem i sekretarzem Sobolskim na czele cały swój wysiłek skierowuje obecnie na wybudowanie Domu Ludowego. Kół w Bukaczowcach zasięgiem swoim objęło okoliczne miejscowości, urządziło u siebie zebrania, akademie oraz współdziała w całej pracy społecznej na terenie Bukaczowiec. Prezesem jest p. Walter, naczelnik poczty, sekretarzem p. Toroński, Obie te Kół zostały dnia 30 kwietnia b. r. zinstrowane przez delegatów Rady powiatowej B. B. W. R. Dzieduszkę i Grochala. W charakterze gościa w lustracji wziął udział starosta powiatowy dr. Janecki. Wszystkich Kół B. B. W. R. w powiecie jest 14.

Kongres Legionu Młodych. W Kongresie L. M. w Poznaniu wzięli udział członkowie tutejszego Obwodu w osobach Z. Juny'ego, E. Czaplńskiego, J. Gruszkówny, G. Hofmana, K. Matelowskiego i J. Nęstrzęby. Tutejszy Obwód powiększył się ostatnio o 6 członków. W przygotowaniu jest kurs kandydacki dla tych członków. Między członkami L. M. a Kółem Seniorów istnieje ścisła współpraca. Dnia 13 maja b. r. odbędzie walne zebranie członków Kół Seniorów.

Wykończenie gmachu Domu Ludowego w Worochcie.

Uzdrowisko Worochta, które stopniowo staje się wschodnio-małopolskim Zakopanem, uzyskuje nowy wspaniały gmach, którym jest budynek na ukończeniu Dom Ludowy. Wzniesiony przez miejscowe Kół TSL ze składek funduszy przyznanych przez Komisję Klimatyczną w wysokości przeszło 15 tys. zł., będzie on poważnym ośrodkiem kulturalnym dla Worochty i okolic. W Domu Ludowym mieścić się będzie biblioteka, czytelnia oraz miejsce wy klub towarzyski, z którego będą

mogli korzystać leśnicy. Odpowiednie gwarancje bowiem uzyskała w tym kierunku Komisja Klimatyczna, która walczy przyczyniła się do wzniesienia tego gmachu. Koszt budowy wynosi około 50.000 złotych.

Obecnie urządza się ostatecznie śliczną i przestronną salę teatralną i scenę. Roboty malarskie są już na ukończeniu, tak że w chwili rozpoczęcia sezonu cały Dom Ludowy zostanie oddany do ogólnego użytku.

KRONIKA.

REPERTUAR KIN:

BELLONA: „Teodozja-Sewastopol”.
OLIMPJA: „Miłość i zemsta Kozaka Dońskiego”.
WARSZAWA: „Nagana”.
RAJ: „Przeżycia jednej nocy”.
URANIA: „Pośrednik miłości”.

— 0 —

— Zmiany personalne. Mgr. B. Biłogaj, referent bezpieczeństwa w starostwie w Stanisławowie został przeniesiony na wyższe stanowisko do Urzędu Wojewódzkiego w Stanisławowie.

— Nowy Komendant Wojew. P. P. Jak to już onegdaj donieśliśmy dotychczasowy Kom. Wojew. P. P. insp. A. Bucowski został przeniesiony na indyferentne stanowisko do Wilna. Komendantem Wojew. P. P. został mianowany podinspektor E. Komopka z Wilna. W dniu dzisiejszym przybył nowy Komendant do Stanisławowa.

— Udana impreza kolejowa. Urządzona w ub. tyg. przez stanisławowską dyrekcję kolejową wycieczka na targi do Poznania, powiodła się. W wycieczce wzięło udział 170 osób z woj. stanisławowskiego i lwowskiego. Uczestnicy wycieczki zwrę-

dził wszystkie zabytki Poznania — zachwycając się pięknem stolicy Wielkopolski.

— Wycieczka do Lwowa. W niedzielę 14 b. m. urządza P. B. P. „Orbis” popularną wycieczkę do Lwowa. Cena biletu wynosi 6.95 zł. Wyjazd ze Stanisławowa godz. 7.15, powrót godz. 2 w nocy. — Uczestnicy zamiejscowi korzystają z 50 proc. zniżki z miejsca zamieszkania do Stanisławowa i z powrotem.

— Z życia ukraińskiego. Tow. muz. im. Lysenki urządza w sobotę 13 b. m. w sali ukr. Sokoła, koncert pieśni i arji operowych z udziałem Marii Sokół, primadonny opery lwowskiej i M. Holyńskiego, tenora opery lwowskiej. Przy fortepianie dyr. A. Rudnicki.

— Egzaminacje dla drogistów. Jak komunikuje Urząd Wojewódzki, wkrótce odbędą się egzaminacje dla drogistów, których terminy zostaną rozpisane. Do egzaminów dopuszczeni zostaną tylko praktykanci, którzy wykażą się 3-letnią praktyką odbytą na terenie Województwa stanisławowskiego.

KONFERENCJA W SPRAWIE „ŚWIĘTA GÓR”.

W sobotę 13 b. m. o godz. 10 rano w sali sesyjnej Urzędu Woj. odbędzie się pod przewodnictwem p. wojewody Jagodzińskiego zebranie poświęcone omówieniu kwestii urzędowej w miesiącu czerwiec ogromnej imprezy turystycznej pod nazwą „Święta Góry”, która osiągnie do powiatów górskich przeszło 20.000 turystów z całej Polski. W konferencji tej wezmą udział przedstawiciele władz, starostowie zainteresowanych powiatów oraz delegaci Towarzystw interesujących się zagadnieniem turystyki lokalnej.

